

Maarif

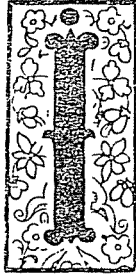
Hasbihal

TAKDİM

İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün yeni ders yılına başlaması münâsebetiyle 21 Ekim 1968 de Enstitü'de düzenlenen merâsimde sayın Okul Müdürümüzün yaptığı açış konuşmasını ve muhterem hocamız Mahir İz Beyin verdiği açış dersini okuyucularına sunmakla mecmuamız büyük bir kıvanç duyar. Merâsimin tafsilâtı haber sahifemizedir.

— İ. Medeniyeti —

Doç. Dr. Bekir Sıdkı
KÜTÜKOĞLU
(İst. Yük. İslâm Ens.
Müdürü)

İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün onuncu ders yılını açarken, hayatlarının en güzel ve tahsil itibariyle en verimli dört yılını bu müessesede geçirmeğe kararlı gençlerle samimi bir hasbihalde bulunmak istiyorum. Çizeceğim çerçeve, kolaylık yerine güçlük, ferahlık yerine mahrumiyet, iltifat ve riâyet yerine tenkid ve tahziri ihtiva ederse bu, onların içinde buldukları şartların zorluğunu bütün şümülü ile idrak ederek sıkıntılar içinde kemâle ermenin muhasebesini yapabilmeleri içindir.

Bilindiği gibi İslâm Enstitüleri, islâmî ilimleri tedarik etmek; müttaki ve kâmil insan, ehliyetli muallim ve mürebbi yetiştirmek için kurulmuştur. Bu gayeye gönül vermiş ve kaderini bu müesseseye bağlamış kimseleri, alelâde meslek mektebi mensuplarıyla mukayeseye; onlarda bir takım zaaf ve kusurları mazur görmeye imkân yoktur. Bu itibarla enstitü mensubu gençlerimizin, akranlarından daha mazbut bir hayat yaşamaları, ilim ve kemâlat tahsili için onlardan ziyade cehd ü gayret göstermeleri, tek kelime ile IDEALİST olmaları zaruridir. Bu çerçeveye, içinde bulunduğumuz şartların kifâyetsizliğini de katmak icab ediyor. Gerek idareci arkadaşlarımızın, gerekse merkez teşkilâtının gayretlerine rağmen bazı güçlükler ve sıkıntılar gide-rilemediği malum olup bunların, memleketin umumî havası ve mes'eleleriyle alakalı olduğuna işaret edilmesi yerinde olur.

Bütün bu güçlükler ve sıkıntılara rağmen gençlerimizi pek çetin bir mücadele beklemektedir. Manevî kalkınma yolunda enstitü mezunlarımızdan büyük hizmetler beklenmektedir. Bu ümit ve temenniye lâyık olmanın şiarı, ahlâken kemâle ermek, sağlam bir kültür ve ehil bir araştırmacı vasfı iktisab etmek; zamanın ıycablarını müdrük, basiretli, hazımlı, te'enni sahibi olmaktır. Onlar kibr ü nahvet'den, her türlü menfaat endişesinden uzak, muhitleri için imtisâl nümunesi insanlar oldukları nisbette cem'iyyete müessir olacak ve binnetice vazifesini yapmış insanların kalb huzur ve itminanını duyacaklardır.

Gençlerimiz, ilim tahsili hususunda büyük bir iştıyak, derin bir tecessüs ve sarsılmaz bir azim göstermelidir. Sah-te ve cerbezeli şöretlerin, ilmi ölçülere sığmayan fikri spekülasyonların tesirinden uzak bulunmağa; her mes'eleyi ilmi usullerle ve derinliğine tahkik ve tedkik etmeğe gayret göstermelidir. Aksi takdirde, ilmi ve ciddi olmayan her enfüsi taşkınlık, her cür'etli hareket, hem kendilerini, hem de mensup oldukları camiayı şâibe altında bırakacaktır. Bu kabil falsolu hareketlerin, zihniyetleri mâlûm bazı zümrelere câmiamıza hücum fırsatı vereceği unutulmamalıdır.

Netice itibariyle sözlerimi, hayatının en güzel çağında kendisini, müessesemizde, «cihad-ı ekber», yâni bir nev'i nefis muhasebesine, sarsılmaz bir azimle ilm ü irfan iktisabına hasreden gençlerimize, Cenâb-ı Bârî'den selâmet, tev-fik ve muvaffakiyyetler tazarru' ederek bitiriyorum...

İstanbul Yüksek

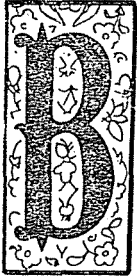
İslâm

Enstitüsü'nde

Açış Dersi

MAHİR İZ

Bu gün başladığımız yeni ders yılının hepimiz hakkında hayırlı ve başarılı olmasını Cenab-ı Ha'dan niyaz ederim.

Hepinizce malûmdur ki, intisap etmiş olduğunuz bu aziz meslek, ilmin ve hakikatın mukaddes bir şu'besidir. Bu şu'be-i ma'rifetin gayesi, bütün beşeriyete üsve-i hasene olan peygamberimiz efendimizin sebeb-i bi'seti olan hakkın ve faziletin ilâm ve i'lânıdır.

Burada dört sene zarfında okuduğunuz ulûm ve funûnun tatbikat sahası hitabet ve irşad kürsüsüdür. Derslerinizden biri de bu olduğuna ve bütün ilmi müktesâbatımızın neğri ve tebliği, dinî bu iki makamla yapıldığına göre bugünkü ilk dersimizde hepimizi ilgilendiren meslek hayatınızın başlıca umdesi üzerinde durmak istiyorum. Öğretmenlik program ve kitabı olduğu için tahdidlidir. Ondandır bahs etmeyeceğim.

Peygamber Efendimiz, Kur'an-ı Kerim'in beyanına göre uyarıcı ve müjdeleyici olarak gönderilmiştir. Bu dinin uleması da yine Efendimizin beyanına göre «enbiyanın varisi olduğu» için mirası en iyi şekilde tasarruf etmek ayrı bir bilgiye ihtiyaç gösteriyor. Bilmek başka, bildiğini öğretmek de başka bilgidir. Onun da usulleri, yolları vardır. Biz şimdi bu konuyu

inceleyeceğiz.

Her sözün, bir yeri, bir adamı vardır. Her söz her yerde, herkese söylenmez. Onun için «insanlara akıllarının yetdiği derecede hitap ediniz» buyurulmuştur. Çocuğa, büyüğe, kadına, erkeğe, az okumuşa, iyi bilene hitap tarzları ayrı ayrıdır. Herkesin bilmesi gereken umumî hükümlerin bile bir ölçüye uyarak ifade edilmesi lâzımdır. Köy camiindeki vaaz ve münevver kütlenin tekâsüf ettiği camilerde ayrı ayrı konulara ayrı ayrı ifade tarzlarına bil-hassa dikkat etmek lâzım gelir.

Bir hatip veya vaiz, anlatacağı, mevzuu iyi hazırlamaz veya o konunun derinliğine doğru incelemede bulunmazsa hataya düşer ve bu hatanın maddî, manevî itab ve ikabına uğrar.

Ohalde böyle bir zelleden korunmak için neler yapmamız lâzımdır? Enstitünüz bir ilim müessesesidir. İlahiyat Fakültesinin bir şu'besi demektir. Fakülte nasıl ilmi bir araştırma müessesesi ise, enstitü de bir meslek okulu olmak haysiyetiyle daha çok, tetkik ve tahkika ihtiyaç messeder.

İlim, tahkik demektir. Bir mes'eleyi ele aldığımız zaman o mesele hakkında ulemânın fikirlerini, hükümlerini bir bir arama ve onlardan bir netice çıkarmak lâzımdır. Bir mese-